

Izjeto razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostolpna petit-
vrtica K 150, osmrtinice
in zahvale po K 250, raz-
glaš in poslano vrtica po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna šteč. stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 98, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Neručijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame: je za
list so poštnine proste.

Upravišstvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Jadranski problem.

KAKO REŠUJE TRIUMVIRAT JADRANSKO VPRAŠANJE?

LDU. Rim, 23. (DunkU.) Agencija Stefani poroča: Pri razgovorih v Londonu in v Parizu so bili trije ministri predstavniki o nastopnih točkah enakega mišljenja: Veljavnost londonske pogodbe iz leta 1915 je brezpogovorna. Italijanska vlada more vsak čas zahtevati izvršitev iste. Da se jadransko vprašanje kočno veljavno reši, bi bilo umestno, doseči z jugoslovanskim sporazumom. Ta sporazum bi imel to prednost, da bi zagotovil odobritev Amerike. — Vseled tega sta Nitti in Scialoja formulirala minimalne zahteve Italije, ki so po razgovoru med Nittijem, Lloyd Georgem in Clemenceaujem dosegle popolno odobritev dveh zadnjih državnikov. Te minimalne zahteve so bile predmet spomenice, ki je bila izročena jugoslovanskim in čije glavne točke je Agencija Stefani objavila. Po tej spomenici je Nitti izjavil, da je popustil do skrajnosti in da preko teh koncesij ne more iti. Izjavil je tudi, da se bo moral popolnoma izvesti londonski pakt, ako pogajanja ne bi dovedla do cilja. Dne 21. januarja je jugoslovanska delegacija podala odgovor, ki ga je Nitti označil kot nezadovoljiv. Da se doseže prijateljski sporazum, so predstavniki zavezniških vlad zahtevali od jugoslovancev, naj v kratkem roku v celoti sprejmejo ali odklonijo italijanske zahteve.

Rok za odgovor jugoslovanom podaljšan.

LDU. Rim, 24. (DunkU.) „Messaggero“ javlja iz Londona, da se

PROTESTI PROTI NAMERAVANI KRIVIČNI REŠITVI JADRANSKE- GA VPRAŠANJA.

Včeraj, v nedeljo in v soboto so se vršili po celi Jugoslaviji protestni shodi proti nasilstvu mirovne konference v jadranskem vprašanju. Tako so se vsili protestni shodi v Mariboru, kjer je naša stranka imela v nedeljo pet shodov, na katerih se je tudi protestiralo proti italijanskemu nasilstvu in proti ultimatu antante. Istotako so v Mariboru priredile tudi druge stranke protestni shod. Nadalje so se vršili protestni shodi še v Ptuj, Splitu, Zagrebu in Belgradu. Vse stranke so nastopile enotno proti nasilstvu antantne mirovne konference. V Belgradu je skupno nastopila tudi komunistična stranka, katere vodstvo je proglasilo popolno solidarnost z vsemi jugoslovanskimi strankami v tem vprašanju in obetalo skupno pomoč delavstvu proti nasilstvu, ki ga hoče izvršiti Italija z antantno pomočjo.

ZAHTEVE OPOZICIJE.

LDU. Belgrad 24. Opozicijski blok je pred nekoliko dnevi podal svoje pismene zahteve glede ustavnega odbora. Opozicija zahteva, da začasno narodno predstavništvo izvoli ustavni odbor in da vanj vstopijo poslanci in zastopniki ostalih korporacij in da ta odbor razpravlja tudi o volilnem redu. Opozicija se nadeja, da se bo situacija z ozirom na dogode v Parizu premenila in da bo tudi ona mogla vstopiti v vlado in tako obraziti koncentracijsko ali široko koalicijsko vlado. Na včerajšnji seji demokratskega kluba se je razpravljalo o odgovoru opozicije in le prepuščeno vladi, da ona sama odloči o odgovoru.

POGAJANJA Z OPOZICIJO.

LDU. Belgrad 24. Vlada je danes odgovorila na pismene pogoje opozicijskega bloka glede vstopa v ustavni odbor. Ker vlada ni pripravlja sporazumu z opozicijo, je da se pogajanja ne podaljšajo, predložila konkretne predloge, na podlagi katerih hoče delovati z opozicijo v ustavnem odboru in v izdelovanju volil-

potrjuje vest, po kateri se je jugoslovanski vladi na njeno prošnjo dovolilo podaljšanje roka od 3 na 7 dni za sprejem ali odklonitev zadnjega predloga v reškem vprašanju.

Dementi.

LDU. Rim, 24. (DunkU. — Brezlično.) „Corriere della Sera“ dementira vest, da sta Anglija in Francija izjavili svojo pripravljenost, prisiliti Severno Albanijo do Drina jugoslovanski kot nadomestilo za Reko in Istro.

D'ANNUNZIEVE NAMERE.

LDU. Split, 24. (DDU.) Italijanski so imeli te dni v Zadru skupščino, na kateri je D'Annunzijevo poslanec Venturi izročal pozdrave in poročal, da so sklenili na Reki spustiti najznamenitejše objekte v zrak, ako bi imela Reka pripasti jugoslovani. V zvezi s tem se čuje, da so zaderski Italijanci sklenili, da Zadra ne pustijo brez krvi. D'Annunzio se pripravlja, da z eskadrilo udari na Split z namenom, da zavzame Dalmacijo. Vsako nedeljo se zaderski prostovoljci oblačijo v uniforme, se vežbajo zunaj mesta in se vračajo z godbo in sklenjenih vrstah, pojoč vsakovrstne pesmi proti jugoslovani.

D'ANNUNZIO BO MOBILIZIRAL.

LDU. Reka, 24. Tukajšnji italijanski krogi s skrbjo razmišljajo potek jadranske konference v Parizu. Posebna nervoznost se opaža v okolici D'Annunziavl. Iz teh krogov prihajajo vesti, da namerava D'Annunzio proglasiti popolno mobilizacijo od 16. do 40. leta.

negi reda. Vlada smatra, da so ta vprašanja tako nujna in ne more pristati na njih zavlačevanje.

ŽELEZNIŠKA STAVKA V ITALIJI.

LDU. Innsbruck, 23. (DunkU.) Kakor poroča list „Der Tiroler“, se je italijanska železničarska stavka razširila tudi na Južno Tirolsko. 75% osebja stavka. Tovorni vlaki so ustavljeni. Osební promet se deloma vrši.

AVSTRIJSKA NARODNA SKUP- ŠČINA.

LDU. Dunaj, 24. (ČTU.) Kot posledica dr. Rennerjevega potovanja v Prago in nameravanega potovanja v Beograd se pojavlja sedaj živahno razmišljanje o potih avstrijske zunanje politike. Izjave čehoslovanskega ministra za zunanje stvari dr. Beneša, da se je z dr. Rennerjem dogovoril o skupni obrambi proti vsakemu reakcionarnemu poizkusu, so avstrijske nacionalne stranke razumele tako, da gre za vojaško konvencijo, s katero da so se Čehi izjavili pripravljeni, da bodo one dele zapadne Ogrske, katere je mirovna konferenca prisodila avstrijski republikli, vojaško zasedli. Krščanski socialci in Velenecmi so vložili interpelacijo, na katero je dr. Renner včeraj v narodni skupščini odgovarjal. Izjavil je, da ne gre za pogodbo, temveč za soglasje, ki ima namen utrditi določbe mirovne pogodbe ter zagotoviti odvisnost in državne oblike obeh držav. — Glede Ogrske je izjavil dr. Renner: „Veseli bomo, ako bomo kot suverena država skupno mirno delovali s suvereno Ogrsko, popolnoma neslično onemu stanju, v katerem smo bili državnoopravni obvezani za posledice poprejšnje ogrske nacionalne politike proti Nemcem in jugoslovanom odgovarjati s krvjo naših otrok in toliko nehoti kolikor nezahvalno prevzeti nase žalostno breme odtujitve dveh narodov, za katero so prebivalci nemških alpskih dežel imeli vedno samo simpatije: Rumunov in jugoslovancev. Popolna enakost našega razmerja do vseh sosednih držav z Madžarsko vred

bo podana v trenutku, ko bo mednarodno priznan mir pojasnil tudi pravne razmere na vzhodu. To se do danes žal še ni zgodilo.“ — Nacionalne stranke so potem bolj proti dr. Rennerjevi zunanji politiki nadaljevale.

ŽIGOSANJE ENO IN DVOKRON- SKIH BANKOVCEV V AVSTRIJI.

LDU. Dunaj, 24. (ČTU.) Danes objavljena izvršilna naredba odreja, da se bodo eno- in dvokronski bankovci žigosali. Kdaj bo začelo žigovanje, še ni natančno naznanjeno, določeno pa le, da bodo žigosani bankovci tudi potem še veljali kot plačilno sredstvo, ko bodo že žigosane krome v prametu dcler ne bo o tem izšla posebna naredba. Žigosali bodo z enako štampiljo kakor so bili prej žigosani večji bankovci, samo da bo barva žiga zelena.

SOCIALIST PEYER IZSTOPIL IZ MADŽARSKE VLADE.

LDU. Berlin 23. (ČTU.) Vseled ostrejša poziva mednarodnega socialističnega komiteta na Dunaju je vodja madžarskih socialistov Peyer izstopil iz vlade.

VOLITVE NA MADŽARSKEM.

LDU. Budimpešta, 25. V Budimpešti je udeležba volilcev zelo živahna. Mir in red ni bil nikjer kaften. V največ okrahit se bo volitev lutri, v ponedeljek nadaljevala. Do danes zvečer se je imelo že 20 enoglasnih volilnih rezultatov. Med voljenimi se nahajata ministrski predsednik Huszar in predsednik mirovne delegacije prof. Apponyi.

NAPREDOVANJE RDEČE ARMADE.

LDU. Berlin, 24. Iz Stockholma javljajo: Uradno sovjetsko poročilo javlja, da je bilo mesto Mohilov zavzeto po rdečih četah. Na južni fronti je boljševiška armada oddaljena 60 verst od Črnega morja. Na kavkaški fronti so že povsod prekorale reko Don. V Sibiriji je dosegla rdeča kavalarija kitajsko mejo.

KAKO SPOŠTUJE ANTANTA ČLOVEČANSTVO!

LDU. Dunaj, 24. (DunkU.) Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Husjatina: Ukrajinska vlada je poslala vrhovnemu svetu v Parizu noto, kjer zahteva odpravo blokade Ukrajine za sanitetni material in za potrebščine v svrhu obrambe proti kužnim boleznim, ki pretijo vseh Evropi.

ANTANTINA NOTA TURČIJL

LDU. Lyon, 24. (Brezlično.) Iz Carigrada se poroča: Britanski, francoski in italijanski višji komisarji so izročili otomanski vladi noto, kjer ji naznanjajo, da volni minister Kučuk Djemal paša in načelnik turškega generalnega štaba kažeta čimdalje več odkrite sovražnosti napram zaveznikom in z zahrbtnimi spletkami ovirata izvršitev pogojev premirja. Zaradi te note sta volni minister in načelnik generalnega štaba odstopila. Volni minister je bil zaupnik nacionalnih elementov, ki podpirajo takozvano anatolsko gibanje. Ker je zelo vpliven, je mogoče da bo vsled njegovega odstopa prišel ves kabinet v krizo.

NIZOZEMSKA ODKLONILA IZRO- ČITEV VILJEMA.

LDU. London, 23. (DunkU. — Brezlično.) V odgovoru na zavezniško noto glede izročitve bivšega nemškega cesarja Vilema je Nizozemska odgovorila, da le izročitev bivšega nemškega cesarja iz dejanskih razlogov neizvedljiva. Izročitev na željo s tretje strani je nemogoča, zakaj je lastna država more to zahtevati. To izjavo tolmačijo za odklonilno.

KANDIRATURA HOOVERJA.

LDU. Berlin, 24. (DunkU.) „Berliner Tageblatt“ javlja iz Amsterda-

ma: Kakor poročajo „Times“ iz New Yorka, se bo „New York World“, glasilo Bele hiše pri prihodnjih volitvah predsednika zavzemal za kandidaturu Hooverja, kar je vzbudilo veliko presenečenje, ker se v tem vidi znamenje, da podpira Wilson kandidaturu Hooverja.

ŠIRJENJE ŠPANSKE BOLEZNI NA JAPONSKEM.

LDU. London, 24. (DunkU. — Brezlično.) Iz Tokia javljajo, da se je španska bolezen strahovito razširila. V Tokiu samem je obolelo 200 tisoč oseb. Vsak dan umre približno 1700 ljudi. Vlada je odredila, naj ljudje nosijo maske proti plinu, da se obvarujejo bolezni.

Petrolei na A izkaznice za VI. okraj. Kadri tiskovne pomote v nekem listu — se sročajo — da prodaja petroleja na A izkaznice, in sicer na št. 1 do 195 g. Jerše, Sv. Petra cesta, na št. 196 do 370 Art. Mencinger Na vse druge številke pa kakor le bice objavljeno.

Proti antantinemu imperijalizmu.

Udruženje jugoslovanskih akademikov-beguncev je naslovilo naroda naslednji protest:

Našemu narodni Usodepolni trenutek se bliža. Pariz hoče zapecetiti našo usodo. Samoodločevanje narodov, pravico, boj za osvobodbo, vsa ta lepa gesla, s katerimi je antanta zmagała, so se izkazala le kot ostudna krinka. Danes, v zavesti svoje zmage in moči, so vrelli mogotci v Versaillesu krinko z obraza, samoodločba narodov le pokopana in nad nami se vrši najsstrašnejši zločin. Zavrgli smo Wilsonovo črto, za njo nam dajejo Londonski pakt, za vse naše strahovite žrtve nas hočejo zaslužniti za vedno.

Narod naš, Ti, za katerega usodo vadljajo danes — danes je prišla Tvoja ura! Edini mogočen glas naj zadoni od vse povsod, glas odpora in protesta, tako edin in močan, kakor grom nastaločega viharja.

Vsi pedsodki, vse razlike morajo nasti, ker danes le v nevarnosti tvoja svoboda in tvoja bodočnost.

Štiri dni so ti dali oddiha, komaj dovolil, da prodreš v vso globoko propast, ki so jo izkopali pred Teboj, da dovolil, da se dvigneš močan in zvest in enoten v vsi svoji mladi moči ter poveš Parizu in celemu svetu, da nečeš več sužnjiti, ampak svobodo, za katero si se boril in umiral. Naj svet spozna in Pariz ter nilegovni mogotci, da hočeš svobodo, za katero si do sedaj krvavel, tudi v bodoče varovati do skrajnosti. Da izve svet, da zagrabiš s svojim činom hudodelstvo, katero bo moral nekda strahovito plačati.

Udruženje jugoslovanskih akademikov-beguncev.

NAROČNIKOM „DEMOKRACIJE“.

Vsled štrajka tiskarjev nam ni bilo več možno izdati pravočasno zadnjo številko „Demokracije“. Radi tega smo sklenili, da sklenemo drugi letnik, ki se začne na naročnikom po 10 K. Mesto „Demokracije“ bo odslej izhajala socialistična revila:

„NAŠI ZAPISKI“

ki bodo izhajali mesečno in bodo stali celoletno 30 K. Prva številka izide koncem meseca. Prvo številko dobe vsi stari naročniki „Demokracije“. Oni, vlišna vsota zaračuna na račun „Naših zapiskov“. Sodrugi! Organizacije! Naročajo „Naše zapiske“, ki bodo predvsem širili socialistično vzgojo.

Naročila sprejema upravništvo „Naših zapiskov“ v Ljubljani, poštni predal 91.

OKROŽNA KONFERENCA CELJ- SKEGA OKROŽJA.

Dnevni red

okrožne konference pol. soc. dem. organizacij okrožja Celje, ki se vrši dne 2. februarja 1920 ob 8. uri zjutraj v Celju v hotelu „Union“:

1. Zunanji in notranji politični položaj;
2. občinske volitve;
3. materijalni in politični položaj delavstva;
4. nujna potreba okrožne organizacije;
5. volitev okrožnega odbora;
6. določitev okrožnega tajnika;
7. okrožni volilni fond;
8. Raznosterosti.

Krajne organizacije okrožja Celje nujno pozivljamo, da se temu pozivu odzovejo in pošljejo na konferenco zaupnike s pooblastilji.

Odbor Pol. soc. dem. org. v Celju.

Zahteve jugoslovanskih dobrovoljcev in bivših političnih preganjancev.

V informacijo javnosti priobčujemo zahteve jugoslovanskih dobrovoljcev in bivših političnih preganjancev, stavišene v spomenici, ki jo je predložilo društvo jugoslovanskih dobrovoljcev za Slovenijo skupno z društvom političnih preganjancev v Ljubljani predsedstvu deželne vlade dne 30. decembra 1919. Žal, da ne moremo vsled omejenega prostora prinesiti spomenice v celoti. Zahtev se v bistvu glase:

1. V arhivih nekdanjih avstrijskih ministrstev, višjih sodišč in vojaških poveljstev leže akti, zlasti iz medvojne dobe, ki se tičejo postopanja avstro-ogrskih oblastev pasporiti jugoslovanom med vojno. Ker so ti spisi politično in kulturno zgodovinske važnosti, naj deželna vlada vse te potrebne preskrbi, da ji avstrijska republika te spise izroči.

2. Deželna vlada naj izposluje, da se razširi veljavnost naredbe, vsled katere so bili v Srbiji odpuščeni in kaznovani vsi oni častniki in uradniki, ki so tekomo vojne nastopali proti interesom naroda, na vse ozemlje države.

3. Ker so za časa vojne nepoklicane osebe denuncirale brez potrebe, iz sovraštva ali vsled nečiste konkurence ter s tem spravile obilo nedolžnih žrtv v ječe ali celo v smrt, naj deželna vlada vse te ova- duhe pozove na odgovor ter iz njihovga premoženja odškoduje žrtve ovaštva.

4. Prošnje dobrovoljcev oziroma političnih preganjancev za kakoršnosibodi javno (civilno ali vojaško) nameščenje naj se v prvi vrsti vpoštevajo. Pri vseh razpisih naj se to ex offio povdarja.

5. Pretežni večini žrtv političnih preganjanj le bila uničena tudi eksistencija. Deželna vlada naj posreduje, da se dovoli tem žrtvam odškodnina iz reparacijskega fonda, prednost pri razdelitvi denarnih podpor, živili in obleke, oziroma naj se dovoli odškodnina v najskaupnejšem slučaju iz onih sredstev, iz katerih bi se plačala avstro-ogrška vojna posojila.

6. Avstro-ogrška vojna posojila se ne smejo izplačati.

7. Deželna vlada se naproša, da pouči o teh zahtevah vse podrele oblasti ter da te zahteve s poudarkom zastopa pri osrednji vladi v Belgradu.

Elektrarna v Bohinju.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave je prevzela od gospodarske komisije deželne vlade za stvarno demobilizacijo elektrarno v Bohinju, ki jo je zgradila bivša avstrijska vojaška oblast ob Savici pod slapom. S pomočjo te naprave se namerava preskrbovati ves Bohinj z električno

silo. Zadeva pa se ne da rešiti enostavno, ampak se mora še prej natančno proučevati.

Avstrilska volaška oblast je zidala to napravo za svoje volaške, torej začasne namene. Konstrukcije so večinoma lesene in bi jih bilo treba izmenjati z betonskimi ali zidanimi. Tako je dovod vode narejen potom lesenih rak, ki so deloma vklesane v skalo, deloma montirane na lesenih kozlih sredi navpične stene. Za vzdrževanje te naprave je imelo volaštvo vedno dovolj ljudi na razpolago, ki se niso mogli odtegniti delu, ker so stali pod volaškim novellstvom. Za civilni obrat bi bilo treba zidati rov na vso dolžino rak, t. j. na več kot 600 m.

Kozli mostu preko Savice so postavili na posamezne skale brez fundamenta.

Oprema centrale, ki je tudi lesena baraka, se mora znatno spopolniti. Za strojnike je treba poskrbeti bivališča.

Sploh pa še ni popolnoma gotovo, koliko vode je v Savici na razpolago ob času hudega mraza. Vseled tega je še dvomljivo, ali bi mogla izhajati elektrarna brez kalorične rezerve.

Ko se je gradila bohinjska železnica, je zgradilo stavbno podjetništvo te železnice v Bohinju elektrarno ob Bistrici. Centrala je uri tem stala v Bistrici sami, ter obstoja to poslople še danes, ker je državna last. Ta elektrarna je izrabljala približno isti strmec, kakor ga izrablja elektrarna ob Savici. Mnogoža vode v Bohinju bo prečkone tudi približno ista, vendar se mora tudi ta z natančnim merjenjem ob času nizke vode šele dognati.

Vprašanje je tedaj, ali more civilna elektrarna v Ukanci, kjer stoji sedaj volaška elektrarna vohče obstajati. Nadalje, ali ne bi bili stroški manjši in bi bilo radi tega in iz drugih razlogov primernejše, vso napravo iz Ukance prenesti v Bohinjsko Bistrico, na mesto bivše železniške elektrarne. To se bo s strani poverjenstva za javna dela in s strani vodstva deželne elektrarne v Žirovnici tekom letošnje zime proučevalo tako, da se bo mogoče do prihodnje spomladi, upoštevale vse okolnosti, pravilno odločiti in z delom pričeti. Omenja se še, da se bo skušala obstoječa elektrarna provizorično spraviti v obrat tako, da bo tekom prihodnjega leta mogoče vsaj en del Bohinja preskrbovati z električno silo.

Mučil Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udi. Malo Fellerjevega pravega Elza-ljudca, in odpravljen so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 24 K. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 3 K 50 vi.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravil Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 12 K. — Pravi balsam 12 steklenic 30 K. — Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. — Omot in poštnina posebej, a nalcenele. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzaurg št. 252 (Hirvatsko). —C— 930

Novice.

— **Mladina.** Sirotek je 11letni šolarček Kmet Rudolf, ki se je zastopil pripeljal iz Trbovelj v Ljubljano ter prosil pred glavnim kolodvorom mladoare. Vprašan, zakaj odgovori, da je njegova mati petih otrok v skrajni bedi. Odpravili so ga nazaj k materi. Dva druga sirotka sta se dne 5. januarja letos pridružila med dečke »Mladinskega doma« na Kodeljevem, vsa sestrada in raztrgana. Bila sta to leta 1903 v Hiljah rojeni Ciril Ljubek in 11letni Pavel Ljubek iz Leobna. Zadnji je brez vsake šolske izobrazbe in ne zna niti pisati niti brati. Oba sta sedaj pobegnila iz »Mladinskega doma«.

— **Proti verižitstvu.** Ekspozitura centralnega urada proti navihalcem, verižnikom in tihotapcem so pričele poslovati v Zidanem mostu, Celju, Mariboru in Spilju.

— **Junak z revolverjem.** Janez Žavbi je čeden kmečki fant iz Krasne, s krivcem za klobukom. Nekega večera je grozil družemu z revolverjem in ga podil z besedami: »Pusti punco! Beži.« Ljubljansko deželno sodišče mu je prisodilo zaradi nevarne grožnje dva meseca težke ječe.

— **Slem v Lvonu.** Na prihodnjem letnem sejnu v Lvonu bo zastopanih najmanj 2100 francoskih tvrdk. Daje se računa na udeležbo 126 angleških, 105 italijanskih, 75 ameriških, 68 švicarskih, 15 belgijskih, 12 nizozemskih in 11 rumunskih tvrdk. Za Dansko, Švedsko in Nor-

veško bo rezerviranih 31 pavilionov. Tudi čehoslovaška republika bo častno zastopana pri sejnu; na češke tvrdke bo odpadlo 25 do 30 pavilionov.

Dnevne vesti.

Manifestacija slovenske dljaške omladine za jugoslovansko Primorje.

V nedeljo dopoldne se je zbrala na Kongresnem trgu slovenska akademika in srednješolska omladina, ki je protestirala po ljubljanskih ulicah proti nameram rešitvi jadranskega vprašanja in manifestirala za jugoslovansko Primorje. V sprevedu se je nosilo več slovenskih zastav. Iz sprevedu so se čuli kliči ogorčenja proti pariški mirovni konferenci in nepravilni rešitvi jadranskega problema ter proti nasilnemu italijanskemu imperializmu kakor n. pr.: »Zivela jugoslovanska Dalmacija, Reka in Primorje!«, »Zivela Rusija!« itd. Na Marilinem trgu in pred vladno palačo na Bleiweisovi cesti se je izpred ustavil ter je govorilo več govornikov - akademikov. Vsi so protestirali proti nakanam pariške konference, ki hoče Jugoslavijo gospodarsko uničiti in oropati njenega najzavrednejšega dela. Pred vladno palačo so se manifestantje razšli. — Za danes, v ponedeljek popoldne je sklicala akademska omladina manifestacijsko zborovanje ob 6. uri zvečer v veliko dvorano hotela »Union«.

Poverjenstvo za socialno skrbstvo v uvaževanje!

Ljubljanska mestna občina plačuje svoje delavce tako sitno, da bodo kmalu prisiljeni hoditi nagli. Kdor zasluži danes 94 K na teden, ta si pač ne more kupovati liti obleke, niti perila. Če že noče predlačiti občina z dobrim zaledom, naj vsaj počasi pripravi za drugimi podjetniki, izmed katerimi so že mnogi uvideli, da je treba nabavnega prispevka tudi nekvalificiranemu delavcu. — Ker se pa bojimo, da bomo toliko uvidenosti prinesli v občino šele z volitvami, prosimo poverjenstvo za socialno skrbstvo, da naide kak način, kako bi dobilo te delavstvo vsaj najpotrebnejše perilo in obleko pri oblačilnici na obroke. Morebiti bo občina za te trpine vsaj garantirala.

Razpis nagrade.

Dne 30. novembra 1919 so bile na progi Ljubljana glavni kolodvor-Zidani most, in sicer v bližini Zaloga, ukradene iz vagona št. 135.254 O. Mad vlaka št. 538 štiri bale manufakturnega blaga v skupni teži 459 kg ter je bila lastnica te pošiljke tvrdka Izidor Pesing iz Mitrovice oškodovana za veliko vsoto. Dotičniku, kdor storilce izsledil ali ovadi in pripomore, da dobi tvrdka Izidor Pesing vsaj četrtino ukradenega blaga nazaj, se zavezuje s tem navedena tvrdka izplačati nagrado v znesku 10.000 K (desettisoč kron). Kdor bi bil v smislu tega razpisa do nagrade upravičen, naj se javi v odvetniški pisarni g. dr. Josipa Furlana, v Ljubljani, Sodna ulica št. 1. 122

Iskoriščevalci! V naslednjem navajamo par slučajev, kako »sijajno« plačujejo trgovci svoje nastavitelje. Tvrdka I. Bonač, tovarnar, hišni posestnik itd., zahteva protinastavno od svojih nastaviteljev da mu delajo po devet ur na dan in jih plača po 280 do 400 kron na mesec in to nastavitelje z 8- do 12-letno prakso. — A. Lilleg, duševni vodja ljubljanskih trgovcev, hišni posestnik, bivši načelnik gremija ljubljanskih trgovcev, sedaj rentir. Kot posebno sinekuro na zaseda še mesto direktorja pri sladkorni centrali. Bil je že od nekda eden najbolj zagriženih nasprotnikov vsakega pokreta trgovskih nastaviteljev, zato ker plača svojega, nad 50 let starega, oženega nastavitelja s 500 K na mesec. — A. Vesel, posestnik treh hiš, dveh trgovin, trafike in luksauta, plača svoje nastavitelje z začetno plačo 70 K, nastavitlenko, ki pa je že štiri leta v trgovini pa z 200 K na mesec. Vprašamo, če ni potrebnih invalidov, ki bi prevzeli njegovo trafiko? Komentarija ni potreba. — Trgovski nastavitelji.

Obuvalnica deželne vlade za Slovenijo sporoča, da ima v zalogi večjo množino otroških čevljev na razpolago, in sicer št. 26—34 po ceni od 84 K do 130 K za par. Izdajali se bodo od ponedeljka, 26. t. m. naprej v pisarni Obuvalnice na Turjaškem trgu št. 3. II. nadstropje. Pravico do nabave teh čevljev imajo revnejši sloji, ki doprinesejo tozadevno uradno potrdilo. Izdaja se vsak dan samo od 9. do 10. ure dopoldne.

Knjževodski tečaj. Urad za pospeševanje obrti namerava v kratkem prirediti za tukašnje obrtnike (mojstre in pomočnike) knjževodski tečaj, ki ga bo vodil g. prof. Peter Modic iz Slovenske trgovske šole. Prosimo, da se interesi priklage pri Uradu za pospeševanje obrti vsaj do 30. t. m. Na poznejša priklaga se ne bomo mogli več ozirati.

Na državni vinarski in sadlarski šoli v Mariboru se vrši od dne 24. do 26. februarja triidnevni tečaj za obrezovanje trsa, ter čiščenje in obrezovanje sadnega drevja. Prijave je poslati podpisaneu ravnateljstvu do 15. februarja. Stanovanje si naj zagotovijo udeleženci sami. — Ravnateljstvo državne vinarske in sadlarske šole v Mariboru.

Dobrovolicem. Pozivljalo se član-dobrovolci, ki so vložili prošnje za čevlje in odeje, da pridejo po te v društvene prostore, Kolodvorska ul. št. 3, ob navadnih uradnih urah vsak delavnik od 16.—18. ure. — Društvo jugoslov. dobrovolcev za Slovenijo v Ljubljani.

Andrej Baša, učitelj iz Podgrada v Istrii in Martin Remih iz Raibenburga, naj javita svoja naslova Posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani, Dunaška cesta 38. I. nadstropje.

Sprejmemo se kovači, ki so že izdelovali poljedelsko orodje na vodnih kladivih. Polasnila daje Posredovalni urad za begunce v Ljubljani.

Dolenjske železnice. Upravni svet dolenjskih železnic se je obrnil z molno vlogo na ravnateljstvo državnih železnic, v kateri odločno protestuje proti prekinjenju večernega vlaka Ljubljana-Karlovce ter zahteva takojšnje vstopavitev direktno neprekinjene zveze s Karlovcem. Pozdravljamo entuziačni nastop upravnega sveta in mu želimo najboljše uspehe. Saj je v istini naravnost brutalno za potnika, ki z vlakom pride v Novo mesto že ob 10. uri zvečer, pa mora potem prežebati v nezakurjenem vagonu do 4. ure zjutraj.

Južna železnica. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani sprejme več uradnikov in poduradnikov z računsko prakso v službo. Reflektanti naj se oglašijo osebno pri obratnem ravnateljstvu južne železnice odd. I. v Belgijski volašnici.

Poverjenik za pravosodstvo dr. Vladimir Ravniar se je v soboto z eksprimnim vlakom povrnil iz Belgrada v Ljubljano.

Zanlemba tobaka. Policija je trgovci z mešanjem blaom Franciški Brišček v Florjanski ulici zaplenila 120 zavojev tobaka v vrednosti nad 400 kron.

Zahvala. Organizacija vojnih invalidov, podružnica Šostanj, je razdelila polovico čistega dohodka z zadnje svoje veselice v hotelu »Union« v Šostanju, dvaindesetim otrokom v vojni padlih očetov, znesek 992 K. Pripravljalni odbor se priručno zahvaljuje za obilno udeležbo in vsem tistim, ki so prispevali v blagu ali denariu.

Iz stranke.

Krajevna pol. org. JSDS za Sp. Sisko priredi v četrtek, dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer v restavraciji Zvezda (Stern) shod. K obilni udeležbi vabi — odbor.

SODRUGOM V KAMNIKU. Vsem sodrugom v Kamniku naznanjamo, da se vrši vsak ponedeljek in četrtek ob pol 8. uri zvečer politična šola. Vse sodruge in sodružice, ki se še niso vpisali, vabimo, da takoj pristopijo k politični šoli, ki naj vam poda potrebno politično izobrazbo. Sodrugi, nihče naj ne izostane!

Prireditve.

Glasbeno društvo v Ribnici vabi vse cenjene članice in članke na redni občni zbor, ki se vrši dne 1. februarja 1920 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih. — Odbor.

Narodna čitalnica v Ribnici vabi vse cenjene članstvo na redni občni zbor, ki se vrši dne 2. februarja 1920 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih. — Odbor.

Zveza poštih organizacij v Ljubljani vabi članke na širšo odborovo sejo v sredo, dne 28. januarja t. l. ob pol 20. uri v pismonoški dvorani na glavni nošči. Množičevitna udeležba nujno potrebna. — Odbor.

Iz Slovenije.

Kamna gorica.

Après nous le déluge. Za nami svetovni potop. To sred-

njeveško geslo nosi že skoro dolgih 30 let do skrajnosti nazadnjaško županstvo Kamnagorica na svoji zastavi, na kateri pa se še vedno dobro poznaio sledovi črnožoltega absolutizma vkljub temu, da je na novo prebarvana. Živo srebro moralne kakovosti ne stoji baš visoko, k čemur pomaga posebno še popolna brezbriznost, globoka politična nezrelost in duševna slepota pri tem zainteresiranih funkcionarjev, katerih dvomljivo samostojnost ima na svojih valetih — aristokrat. Vedna kritika je pritejena in s strahom boječ se osvete stopnjevala za časa nasilnega in brezobzirnega ultranarodnega razizma. — Čegar eksponenti tudi med nami niso bili redki. — Ob poslednji žalostni prepadanju nekdanjega cvetoče in gosto obilne občine, nezadovoljnost in ogorčenje. Jadrsko se je in še žalibog še sedaj neumorno ladra natančno po gornjem receptu s polnim parom brezdelja v neizogibno propad.

Že pred vojno je služila obč. uprava bližnjim in daljnim sosedom vsled svojega temeljitvega poimovanja nazadnjaštva za predmet mastno zaheljenih dovtinov. Vojna je to akceptirala in izkristalizirala še druge napačne pojme katerim so brez-pogojno morala slediti dejstva: Občinski denar se je vtaknil brez splošnega privolenja v »plodonosna« vojna posojila, seveda iz velenatriotičnih ozirov. Vojaskih podor so bili deležni samo »najpotrebnejši«, ker se je vsepovsod stremilo za tem, da ni imela birokratska monarhija za proletarijat prevelikih izdatkov, obenem pa je raslo s tem upanje na — zaslužne križce, zlasti vsled jako ugodnih zvez z višimi, plemensko sorodnimi krogi. Aproximacija je v ožlem krogu izbornih funkcionarjev. Vohče so se delile milosti po aksiomski naklonjenosti. Marsikaj vedo povedati celo Bohinici.

Avstrija je propala. Razsodni elementi so hoteli napraviti konec kričečim razmeram. Zahtevali so takojšnjo revizijo in predložitev računov, padali so upravičeni očitki, a ni moglo priti do delani, ker so takrat še sedeli na upravnih mestih stari propagatorji in zaščitniki avstrilske demoralizacije in javnosti prevarili s pretvezo — boljševizma. Svaka sila do vremena. Skrajni čas je, da se odstranijo grobokopci javnih interesov.

Tržič.

Klerikalno časopisje je menda samega hulaškanja proti socialistom že popolnoma obnorelo. Nobena laž, nobeno zavijanje jim že ni več zadosti. »Domoljub« je n. pr. poročal, da se je v Lešah vršil socialističen shod, čeprav vsakdo ve, da v Lešah socialistov še nikdar ni bilo. Seveda so klerikalci porabili to priliko in so po svoji stari navadi napadli socialiste. To nam seveda ni prav nič v škodo. Zahvaljujemo se še celo, da so nas spomnili na Leše ter da so za nas in mesto nas že napravili primerno reklamo. Na svidenje torej v Lešah!

Smartno pri Litli.

Bližajoče se občinske volitve so zbudile naše gospode klerikalce iz sna. Vsako nedeljo hodita kaplan in njegov pomagalec na lov na volitve. Prvi agitira med kmeti, drugi pa skuša preseliniti delavstvo, ki snada po večini k naši stranki. Na svojih pohodih ta dva možakarja silno hvallita dr. Koroščevo politiko; zabavljata čez socialiste in obljublja ljudem nebesa za zemljo. Razumljivo je, zakaj klerikalci tako delajo. Strah jih je, ker vedo, da se jim bliža dan obračuna. Poznamo njihove nakane, dobiti občino zopet v svoje roke. Ali ljudstvo še ni pozabilo, kakšne do-brote je prejemalo od občine začasa klerikalnega paševanja! Zato, gospode, se zastopni trudite. Skličite raiši javen shod, kjer podučite ljudstvo o krščanskih morilih na Madžarskem, pripovedujte jim o hubeznosti do premile Avstrije, ali pa tudi o nekdanjem sloparskem klerikalnem deželnem gospodarstvu na Kranjskem! In vsi vam bomo hvaležni.

Sv. Križ pri Rozaški Slatni.

Občina Sv. Trojica je prejela 600 kilogramov sladkorja, da ga razdeli med člane »Kmečke zveze«. Vedno so voditelji »Kmečke zveze« tolažili svoje kmete, da jim preskrbe sladkor. Ali žalibog, sedaj ko je prišla pošiljatev, so imeli pri sladkorju glavno besedo župan in njegovi ožji priatelji tako, da hodijo sedaj kmetje zabavljati k župniku, Z nakaznicami, ki so jih kmetje dobili, so morali v slabem vremenu in blatu čakati na milostljivo razdelitev. Občinske volitve

bodo že pokazale, da hoče ljudstvo drugih, res ljudskih zastopnikov, ne pa ljudi, ki z reveži vrdno postopajo in jim je občina le korito.

Grize pri Celju.

Naš župan je pred kratkim pred cerkvijo razgalil, da je prišlo 150 kilogramov sladkorja za uhoze holne občane. Sladkor se je potem prodal po 8 do 10 K kg. Prišel je najbrže iz Celja tako za Grize, kakor za Petrovče in »Sucovo« tovarno, kjer pa se ga je prodalo po 6 K kilogram. Kako je to mogoče, nam ni znano. Vemo le, da se dela pri nas isto s petrolejem. Čevliari in krojači ga dobe po četiri oziroma pol litra, gostilna, kamor zahaja župan, pa kar po 1½ litra! Občani smo z našim županstvom prav nezadovoljni. In čeprav bodo volitve prav kmalu, bi želeli, da župan s svojimi odhroniki že sedaj odstopi. Takih krščanskih mož namreč ne maramo, čeprav župnik naše občane vedno nagovarja, da naj volijo »krščanske možke«. Ali mi dobro vemo, da je tudi Šusteršič bil krščanski mož...

STRANKIN TISKOVNI SKLAD.

Sedmi izkaz.

Nab. p. št. 161 Bistrica v Rožu, sodr. Šavnik 432 K, n. p. št. 162 izobr. dr. »Svoboda« Vodmat sodrug Ravnik 233 K, n. p. št. 163 kovinaril v Litli 72 K, n. p. št. 202 sodr. Omalnar na Javorniku 47 K 20 vin., n. p. št. 203 sodr. Kamnikar na Javorniku 90 K 40 vin., n. p. št. 204 sodr. Gorob na Javorniku 22 K 80 v., n. p. št. 205 sodr. Povše na Javorniku 57 K, n. p. št. 265 sodr. Schlev v tovarni Tonies. Ljubljana 159 K 20 vin., n. p. št. 21 in 402 sodr. Topolave v Prevalah 480 K 40 vin., n. p. št. 321 splošna žel. org. podr. Velenje, sodrug Kamroš 199 K, n. p. št. 328 spl. žel. org. skup. l. sodr. Makuc, Vič-Olince 215 K, n. p. št. 500 usnariji po sodrugu Rode 143 K, n. p. št. 215 dr. kov. Guštani 380 K; skupaj 2486 K. Dosedaj izkazanih 12.759 K 41 vin.; skupna vsota 15.245 K 41 vin.

Izdajatelj Ivan Mfinar.

Odgovorni urednik: Rudolf Golouh.

Tisk »Učiteljske« tiskarne v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANI ZADRUGA 2 OBEJENO ZAVEZE

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA

„ ZA SHODE IN VESELICE „

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA, LITOGRAFIJA.

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————